

Fecioara înlăcrimată a Transilvaniei. Icoana Maicii Domnului de la Nicula

The Weeping Virgin of Transylvania.

**The Wonderworking Icon of the Mother of God from Nicula Monastery,
Romania**

0:00 - Iuliana Lazar

Icoana facatoare de minuni a Maicii Domnului de la Manastirea Nicula, Judetul Cluj, atrage in fiecare an in ziua de 15 august zeci de mii de credinciosi. Pelerinajul este unul dintre cele mai importante evenimente religioase din tara. Primele atestari ale minunilor savarsite aici de Maica Domnului dateaza din februarie 1699, atunci cand icoana a lacrimat timp de cateva saptamani. Cine a pictat-o, cum a ajuns in patrimoniul manastirii clujene si ce s-a intamplat la icoana de-a lungul timpului aflam impreuna din urmatorul reportaj.

The wonderworking icon of the Mother of God from Nicula Monastery in the Province of Cluj attracts tens of thousands of believers every year on August 15. The pilgrimage is one of the most important religious events in Romania. The first attested miracles performed here by the Mother of God are dated from February 1699, when the icon wept for several weeks. In the following report we will find out who painted the icon, how it became part of the patrimony of this monastery from Cluj, and what has happened to the icon through the ages.

0:33 – woman singing

„Nu lasa Maicuta sa pierim pe cale caci noi suntem fiii lacrimilor tale.”

O dear Mother, do not let us perish along the way, for we are the children of your tears.

1:00 - I.L.

Asa ii cer ajutorul Maicii Domnului zeci si sute de mii de credinciosi, in cuvinte simple de o teologie profunda: cu dor, cu toata fiinta, cu putere si incredere. Se intampla in fiecare an pe 15 august la Praznicul Adormirii Maicii Domnului, atunci cand pelerinii din tara si strainatate vin la Nicula pentru a se intalni cu cea care ne este mama, mijlocitoare, aparatoare si grabnic ajutatoare.

This is how tens and hundreds of thousands of believers seek the help of the Mother of the Lord, in simple words with a profound theology, with fervent longing, with their whole being, with strength and confidence. It happens every year on August 15, at the Feast of the Dormition of the Theotokos, when pilgrims from Romania and abroad come to Nicula to meet with the one who is our Mother, Intercessor, Protector, and our swift Helper.

1:29 – woman singing

„La Nicula sus in deal in frumosul nostr-Ardeal, in mijlocul codrului sade Maica Domnului.”

At Nicula, up on the hill, in our lovely Ardeal (Transylvania), in the middle of the woods, resides the Mother of the Lord.

1:57 – I.L.

Pelerinajul de la Manastirea Nicula are o traditie de veacuri. Asezamantul dateaza de pe la jumatatea secolului al 16-lea. Locul iese din anonimat odata cu aducerea la manastire a unei icoane a Maicii Domnului pictata in 1681 de un preot dintr-un sat invecinat.

The Nicula Monastery Pilgrimage has a centuries-long history. The monastic establishment dates from the second half of the 16th Century. The place emerges out of anonymity at the moment when an icon of the Mother of the Lord, painted in 1681 by a priest from a nearby village, was brought to the monastery.

2:16 - Hieromonk Pantelimon Mocanu. Nicula Monastery.

Manastirea Nicula este o manastire dintre cele mai vechi din Transilvania, chiar exact anul intemeierii nu se stie; traditia spune ca aici a locuit un pustnic, candva prin secolul 14, chiar in aceasta asezare care ne adăposteste și pe noi. Numele acestui calugar era Nicolae, nume care a dat si numele manastirii. Undeva in 1552 este prima atestare documentara a manastirii.

Nicula Monastery is among the oldest monasteries in Transylvania. The exact year of its founding is unknown. Local tradition says that a hermit lived here during the 14th Century. It seems that he lived right here, in the forest that surrounds us. The name of that monk was Nicolae, and it is from his name that the monastery's

name is derived. Sometime around 1552 the existence of the monastery was documented for the first time.

2:39 (men's voices singing a fragment of song)

2:45 – P. M.

In anul 1681 a fost pictata icoana Maicii Domnului, icoana facatoare de minuni, pictata intr-o localitate intre Gherla si Cluj, Iclod mai exact, pictata de preotul din acea vreme, preotul ortodox, un preot-pictor pe nume Luca. Acest preot a pictat multe icoane in viata lui, iar astazi sunt trei icoane recunoscute ca fiind icoane facatoare de minuni, toate pictate de el: una se afla la Manastirea Stramba din Salaj, una la catedrala din Cluj-Napoca, jos in muzeul de sub catedrala, si a treia se afla in fata noastra aici la Manastirea Nicula.

In 1681 the wonderworking icon of the Mother of the Lord was painted in a village called Iclod, located between Gherla and Cluj. It was painted by an Orthodox priest by the name of Luca, who painted many icons during his lifetime. Today we have three wonder-working icons that were painted by him. One is in the Strâmba Monastery in Salaj Province, one is in the museum of the Cathedral in Cluj, and the third is here in front of us at the Nicula Monastery.

3:23 (men's voices singing a fragment of song)

3:28 – P. M.

Aceasta icoana a fost adusa in satul Nicula de la preotul Luca de un om nobil, un om instarit din sat, care a si cumparat-o. Acest om nobil cu numele Cupcea loan o aduce in sat, o daruieste bisericii satului, iar in 1699 ea a inceput sa planga, timp de 26 de zile, aproape in continuu din luna februarie pana in luna martie.

This icon was brought to the village of Nicula by a wealthy noble from the village, who purchased it from the Priest Luca. The noble, named Ioan Cupcea, donated the icon to his village church. In 1699 it began to weep, continuing for 26 days almost uninterruptedly, during the months of February and March.

3:56 – P.M.

Primii martori ai acestei minuni au fost chiar oameni din armata austriaca. Era o patrula, prin satul Nicula; ei s-au inspaimantat foarte tare, au chemat preotul

ortodox al satului; acesta a venit si a vazut si el aceasta minune; si au venit chiar toti satenii sa vada, si până la urma a venit chiar si de la Cluj o delegatie, sa vada ce se intampla aici la Nicula; și au văzut că este o minune, nu este nimic fals; iar aceasta minune a fost relatata intr-un document de marturie, facut de armata austriaca, care acuma se pastreaza la Cluj, la arhive.

The first witnesses of this miracle were actually soldiers of the Austrian army, who were on a patrol in the village. They were very frightened, and called the village Orthodox priest, who also came and witnessed the miracle, followed by all the villagers. Even from Cluj a delegation came out to see what was happening here in Nicula, and declared that it was a divine miracle taking place. This miracle was documented in an account written down by the Austrian army. The military report containing the testimonies of several eye witnesses is now preserved in the Archives in Cluj.

4:30 - P. M.

De ce a plans icoana? Anul 1699, este bine stiut, a fost anul în care în Ardeal a fost întemeiată Uniația. Tot poporul ortodox din Transilvania a fost obligat de catre autoritățile Imperiului Austro-Ungar să treacă la religia Imperiului, cea catolică. Românii s-au împotrivit si pentru asta au fost foarte multi păgubiți de averi, trimiși în închisoare, chinuiți iar unii, chiar si martirizați. Mai târziu, toată mănăstirea noastră de aici a fost distrusă de Generalul Bukow. Peste 150 de mănăstiri au fost daramate atuncea. Putem spune ca din acest motiv a plans Maica Domnului, ca o prevestire a ceea ce avea sa se intample aicea, in Ardeal.

So why did the icon weep? As is well known, in 1699 the Unia was imposed on all the Orthodox of Transylvania, who were compelled by the Habsburg Empire to submit to union with the religion of the empire, the Roman Catholic Church. The Romanians resisted, and for that reason many had their possessions confiscated, were imprisoned, and some even martyred. Later the monastery was entirely destroyed by General Bukow; in all, over 150 monasteries were then demolished. We can say that this was the reason why the Mother of the Lord wept. It was a prediction of the tragic suffering that was soon to take place here in Transylvania.

5:06 – Prof. Dr. Marius Porumb of the Romanian Academy. Art Historian

Nu s-a descoperiti niciodata sa existe un mecanism introdus de oameni sa planga icoanele, dar ele plang, intr-un anume fel. Nu stim cum erau lacrimile ca, daca nu mai plang in epoca moderna, dar atunci probabil era si un lucru facut, legat de tehnica in care erau lucrate, si apareau picuri.

A mechanism created by humans that would cause icons to weep has never been discovered, but they do weep, in a certain way. We do not know what the tears were like, because in the modern age these icons no longer weep. The appearance of the tears back then was probably tied to the technique used in painting the icons.

5:29 - Dr Ana Dumitran

In cazul lui sigur insa tehnica a fost cu siguranta una iesita din comun, si cand spun asta ma gandesc – asa..., ca om care, la fel ca Sf. Ap. Toma, mai e și necredincios, mai ales, din cand in cand, sau nu poate sa nu puna niste intrebari si sa forteze cumva ratiunea sa o ia inainte – că lui Luca din Iclod i-au plans cel puțin trei icoane, si au plans in contexte climatice similare. Deci in tehnica lui se poate sa fi fost un ingredient care sa fi provocat un fenomen care nu li mai se intampla celorlalte icoane. Aceasta nu inseamna ca este pur si simplu o reactie fizica pentru ca si icoanele lui nu plang tot timpul si nu plang decat in contexte foarte speciale in care plang si altele. Cu siguranta n-a fost o facatura.

In this case the technique was definitely unusual—and when I say this, I am thinking like any occasional doubter who, like St. Thomas the Apostle, cannot refrain from asking questions and letting human reasoning take over—because at least three icons painted by Luca of Iclod wept, and in the same climatic conditions. So perhaps in his technique there was an ingredient that provoked a phenomenon that doesn't happen in other icons. This does not mean that it was simply a physical reaction, because not all of his icons weep all the time, and the ones that do, only weep in very special contexts in which others also weep. It certainly was not a fakery.

6:20 – A.D.

Ale lui sunt totusi multe care plang, iar daca stam sa ne gandim la fenomenul de masa, de plangere aproape in masa a icoanelor Maicii Domnului in 1716 -1717, in contextul ultimii mari invazii tatare, trebuie sa luam in calcul faptul ca multe

dintre acele icoane erau facute de Luca, pentru ca el n-a facut numai icoanele pe care le putem vedea astazi. A fost un pictor care cu siguranta a fost solicitat foarte frecvent pentru ca nu prea erau altii. Iar el, in plus, mai era un pictor foarte bun.

In any event, several of his icons wept, and if we stop and think about the phenomenon that produced massive weeping among icons of the Mother of God in 1716-1717, when the last great Tatar invasion took place, we must bear in mind that many of those icons were painted by Luca, for he did not create only the icons that we can see today. As an iconographer, he was very sought out because there just weren't that many. Besides that, he just was a very good painter.

6:55 – women's voices singing fragment of song

7:03 I.L.

Odata cu asezarea icoanei la Nicula, pentru manastire incepe practic o noua istorie. O istorie plina de glorie dar si de incercari.

With the arrival of the icon at Nicula a new period of history began for the monastery, a history full of glory but also struggles.

7:13 – P.M.

De-a lungul istoriei, icoana a fost de cateva ori ascunsa, pentru a fi protejata de vremuri grele care au fost, razboaie sau rascoale. Prima data cand a fost ascunsa icoana a fost in acest loc unde este astazi manastirea, ingropata de niste tarani, de aicea din sat, pentru a o proteja si icoana a fost astfel tinuta ascunsa în jur de 70 de ani, cam asa a stat ascunsa aici pe acest loc. Iar a doua ora a fost din anul 1948, cand s-a instaurat comunismul in tara. Atunci icoana a fost ascunsa aici, peste deal, intr-o casa la un catun. Proprietarul acelei case, in locul geamului si-a pus icoana si a zidit peste ea, a pus caramida, si a ascuns-o in peretele casei lui pentru a nu fi gasita de comunisti icoana. Parintele care a gasit-o, Părintele Serafim, inca traieste - are 92 de ani - si ne-a povestit cum a gasit icoana, a adus-o la manastire; a fost o bucurie mare pentru calugarii de atunci si pentru toti oamenii, mai ales cei din satul Nicula, pentru ca de mult o asteptau s-o vada. Dar aceasta bucurie nu a durat decat doua ore, pentru ca a venit repede Securitatea (in 1962 a fost aceasta intamplare), si securistii au dus-o la Cluj, unde a fost tinuta in capela arhiepiscopala de la Mitropolie. Pana la Revolutie a fost tinuta acolo.

Throughout its history, the icon has at times been hidden to keep it protected from periodic struggles like wars and revolts. The first time was at this location where the monastery currently stands. It was buried by village peasants for its protection for about 70 years. The second time was in 1948, when Communism took over the country. At that time the icon was hidden in a house over the hill in a small hamlet. The owner of the house put the icon in place of a window and bricked over it so that the communists would not find it. In 1962, Father Serafim, who is still alive at 92 years of age, found the icon and brought it to the monastery. It was a great joy for the monks and all the people, especially the villagers, for they had waited a long time to see the icon. But their joy only lasted a few hours, because the communist Secret Service came quickly to confiscate it. They took the icon to Cluj, where it was kept in the chapel of the Metropolia until the revolution of 1989.

8:37 - I.L.

Imediat dupa Revolutie, intre 1990 si 1992, icoana a fost restaurata. Astfel in haina noua, dupa ani de zile in care a stat departe de credinciosii care o doreau atat de mult, icoana este readusa la Nicula intr-o procesiune impresionanta. Iconostasul bisericii in care a fost asezata este unicat in tara.

Immediately after the revolution, between 1990 and 1992, the icon was restored. Thus, in new clothes, after years in which it had been kept away from the faithful who desired it so much, the icon was brought back to Nicula in an impressive procession. The iconostasis in which the icon is kept is unique in Romania.

8:58 - P. M.

Icoana ramane tot timpul aici in centru, si cand sta coborata, cum este acuma, pe Usile Imparatesti, si cand, in timpul unei slujbe, si mai ales la Sf Liturghie, este urcata in medalionul din Cruce. Autorul acestui iconostas a luat medalul de aur in tara. Iconostasul este facut din lemn de tei, in anul 1938.

The icon is always kept here in the middle of the iconostasis, being lowered into the Royal Doors most of the time, but during services, especially the Divine Liturgy, raised up into the medallion of the Cross. The iconostasis was created from the wood of one Linden tree, and its author was awarded a gold medal in 1938.

9:18 – choir singing fragment

9:28 – A.D.

Zugrăvită după Erminia Bizantină încadrată în categoria Hodighitria Îndrumătoarea, icoana de la Nicula s-a remarcat încă de la început prin frumusețea ei artistică. Tehnica obișnuită pentru pictura de icoane este tempera pe lemn. Este singura tehnică prin care se pot obține efectele speciale pe care o icoană le emană, efectele vizuale că este vorba de o suprapunere a culorilor într-o anumită ordine acele culori vin una peste alta pe toata suprafața, se tot lasă unele dintre ele în funcție de ce trebuie să reprezinte, se..., în așa fel încât se dă chiar volumetrie, este vorba de câțiva milimetri, dar oricum este o senzație optică, foarte plăcută.

Painted in accordance with the Byzantine Hermeneia (Painter's Manual), in the category called *Hodegetria* ("She who shows the way"), the icon from Nicula has been distinguished from the very beginning by its artistic beauty. The normal technique for painting icons is egg tempera on wood. This is the only technique that gives the special luminous visual effects that an icon emanates, for it involves a layering of colors in a certain order, one on top of the other over the entire surface until the desired image is created through the accumulation of a certain thickness of the various colors, only a few millimeters, but in any case it yields a very pleasing visual effect.

10:13 – A.D.

Ei bine, de ce spun că aceasta s-a pictat un pic diferit: pentru că meșterul care a pictat-o a învățat într-o lume în care, deja contactul cu pictura occidentală în ulei este de aproape o sută de ani și se picta aproape și în ulei icoana. ăăă, ceea ce are așa de special icoana de la Nicula spre deosebire de celelalte este tocmai această mixtură de tehnici. Încercarea foarte reușită a lui Luca din Iclod de a da o altă dimensiune, o transparență specială pe care pictura în tempera nu o oferă .

Well, why do I say that this icon was painted somewhat differently? Because the master iconographer who created it was trained in a world that had been in contact with western oil painting for over 100 years, and icons were starting to be painted in oil. But what distinguishes the icon from Nicula from others is the mixture of these techniques—Luca of Iclod's very successful endeavor to give

another dimension, a special transparency which painting in egg tempera does not have.

10:54 – A.D.

Dacă ne uităm la marama care acoperă capul Maicii Domnului, nu neapărat în icoana de la Nicula, ci mai sunt încă două icoane de ale lui în care lucrurile se văd mult mai bine, ea este efectiv transparentă, deci e o senzație incredibilă de prezență fizică vie, a persoanei reprezentate; așa un pictor bun a fost. Dar efectele sunt evidente, unele care țin de tehnică.

If we look at the veil that covers the head of the Theotokos—not necessarily in the icon from Nicula, but there are two others of his in which you can see this much better—it is practically transparent. It creates an incredible sensation of a live physical presence of the person represented; that’s what a good artist he was. His technical effects are striking.

11:19 – M.P.

Luca din Iclod a fost un pictor talentat, aproape că zici că sunt portrete de Maica Domnului și micul Iisus.

Luca of Iclod was a very talented artist. You would almost say that they are portraits of the Mother of God and the Baby Jesus.

11:27 – A.D.

N-a rămas din păcate în istorie decât din icoanele lui și acestea privite eventual și în completarea documentelor anchetelor care s-au făcut în jurul lăcrimării; ori din documente știm doar că a pictat la o dată oarecare, de obicei precizată cu exactitate, sau aceasta cel puțin, chiar scrisă pe icoană, că a fost preot s-a păstrat cumva prin tradiție, și sigur că, în această ipostază și mai ales stilul pe care l-a practicat, ne trimite neapărat spre un atelier de foarte bună factură din Ucraina, poate chiar spre Liiov, Kiev, deci acolo unde erau cei mai buni pictori, pentru că pictura lui este de cea mai bună calitate, iar icoanele lui puse în comparație cu icoanele din spațiul ucrainean sunt de cel mai înalt nivel.

Unfortunately he has only been remembered in history through his icons, and eventually as those are seen through the documents of the investigations that took place around the weeping events; from the documents we know only that he

painted at a certain date, usually specified exactly, or at least written on the icon. The fact that he was a priest was somehow preserved through tradition. Through the style he practiced we believe he was trained in a very good workshop in Ukraine, perhaps at Lviv or Kiev—where the best iconographers were—for his work is of the highest quality, and his icons, compared with those from Ukraine in that period, are of the highest level.

12:27 – women’s voices singing

12:31 – A.D.

Ceea ce-l face iarăși pe Luca cu totul și cu totul special—și iarăși scuze că tot îl laud atâta, dar Luca a fost un pictor cu o viziune incredibilă. Dacă luăm în calcul celelalte două icoane ale Maicii Domnului pe care le avem de la el, mai ales cea de la Ilișua (e una din cele care au lăcrimat), este foarte neobișnuit felul în care el o înveșmântează în maforion. Deci, icoanele Maicii Domnului sunt icoane pline de sobrietate, în care Maica își ține mantia adusă chiar într-o sugerare a stării de tristețe profundă, știind ce o să se întâmple cu Fiul pe care Îl ține în brațe. De fapt se și spune, pentru cei care cunosc cum funcționa veșmântul, că este modul de a-l purta “de doliu” în momentul în care un capăt al mantiei trece de pe un umăr pe celălalt. În icoana de la Ilișua asta se întâmplă; în ipostaza în care Pruncul se adresează Maicii și privitorului, capătul mantiei cade și îi lasă umărul dezgolit și e cumva cu totul și cu totul neobișnuit să o vezi pe Maica Domnului că are un umăr doar cu tunica. E absolut specială!

Luca the iconographer was totally special. Excuse me for praising him so much, but he had an incredible vision. If we take into account the other two icons of the Mother of God which we have from him, especially the one from Ilișua (which is also one that wept), the way he vests her in her maphorion (a Byzantine garment covering the head and shoulders, having the shape of a mantle with hood) is very unusual. So, the icons of the Theotokos are always full of sobriety, the Mother of God wearing her mantle in a way that suggests a state of profound sorrow, knowing what will happen to the Son she holds in her arms. In fact, those who are familiar with the functioning of Byzantine vestments say that this manner of dress denotes that she is in mourning, seen in the way one end of the mantle is draped from one shoulder across to the other. We see this in the icon from Ilișua, but in the moment in which the Child looks at His mother and the viewer, the end of the

mantle falls and leaves the shoulder uncovered... it is totally unusual to see the Mother of God having a shoulder wearing only her tunic. It is absolutely special!

13:55 – women's voices singing

13:58 – A. D.

Dacă Maica Domnului a ales icoanele lui pentru a se face cunoscută un pic mai mult decât prin simpla evlavie a credinciosului care se duce la biserică într-o zi din săptămână, asta într-o țară în care la data respectivă ortodoxia era un fel de Cenușăreasă. Cred că spune multe despre cât a fost el de credincios și cât de serios a privit harul și șansa de a face ca prin mâna lui—asta este o expresie pe care o mai foloseau pictorii în epocă, încercând să spună că Dumnezeu i-a ales să facă ceva cu totul deosebit; cu totul deosebit fiind în primul rând figurile sfinte pe care le reprezenta.

If the Mother of God chose his icons in order to make herself a little better known than through the simple piety of the Christian who goes to church on a weekday, this was in a country in which, at that time, Orthodoxy was a kind of Cinderella. I think this says a lot about how faithful he was and how seriously he viewed the gift and the opportunity that, by his hand (an expression used by iconographers in those times, meaning that God had chosen him to do something totally special), that by his hand these holy figures would be represented in a very special way.

14:46 – M.P.

Dupa caderea Constantinopolului foarte multe icoane au fost duse in Italia, si de multe ori mi-am pus intrebarea: Luca din Iclod, de ce are numele de Luca? Pentru ca toate icoanele din Italia si din Europa se spune ca sunt pictate de Sf Luca, de evanghelistul Luca si aduse din Bizant. In Italia sunt foarte multe biserici catolice care au asemenea icoane; ele sunt tinute la mare cinste pentru ca sunt icoane pictate de Sf Luca sau dupa un model facut de Sf Luca. Icoana de la Nicula a fost o icoana la care s-au inchinat nu numai romanii, nu numai ortodocsii; s-au inchinat catolicii, unгурii si respectiv si sasii; si pentru Cluj sa stiti ca a fost icoana patroana a orasului: adica Maica Domnului de la Nicula era Madonna Claudiopolitana; adica, Clujul se chema, in afara de Klaussenburg, Koloszvar si asa mai departe, se chema si Claudiopolis.

After the Fall of Constantinople, many icons were taken to Italy... and I've often asked myself why Luca of Iclod had the name Luca. Because all the icons in Italy and Europe are said to have been painted by St. Luke the Evangelist. Having been brought from Byzantium to Italy, they hang in many Catholic churches and are held in great honor because they were painted by St. Luke, or after the model of St. Luke. The Nicula icon has been venerated not only by Romanians, and not only by Orthodox, but also Catholics, Hungarians, and even Saxons. Actually, the Nicula Mother of God was the "*Madonna Claudiopolitana*." You see, in addition to the names Klausenburg, Kolosvar, and so on, Cluj was also called, in antiquity, Claudiopolis.

15:59 I.L.

Dupa minunea petrecuta in 1699, taranii transilvaneni au dorit sa aiba in casele lor o copie a icoanei Maicii Domnului. Asa a aparut datorita materialelor mult mai ieftine mestesugul picturii pe sticla. In timp aici se dezvolta o adevarata scoala.

After the miracle of 1699, the peasants of Transylvania wanted to have a copy of the icon of the Mother of the Lord in their homes. Thus, with the appearance of much cheaper materials, the craft of painting icons on glass emerged, and in time a school of iconography on glass developed here.

16:17 – P.M.

Ne aflăm în biserica de lemn a mănăstirii Nicula, o biserică care acum este Monument Istoric, in 1650 construită , în stil maramureșan, biserică plină cu multe icoane făcute pe sticlă pentru că Nicula a fost și rămâne prima școală de pictură pe sticlă din România. Tot satul Nicula a fost un sat întreg de iconari. Acest meșteșug a fost preluat de la niște meșteșugari austrieci, care au venit să-și vândă icoanele lor la noi în țară, într-o perioadă în care era o criză a icoanelor pe lemn, iar o icoana pictată pe lemn costa foarte mulți bani: relativ cam cât un car cu doi boi, cam atât costa o icoană, deci foarte mare avere.

Astea i-a facut ca sa-si picteze ei icoane, intr-o maniera foarte naiva, dupa cum putem observa aici in biserica (parca-s de niste copii sunt pictate), dar totusi icoane la care se rugau ei. Traditia picturii pe sticla se pastreaza si pana in prezent in manastire.

Here we are in Nicula Monastery's wooden church, now a historic monument, built in 1650 in the Maramureș style. The church is full of icons on glass, for Nicula was and remains the first school of iconography on glass in Romania. All the villagers became iconographers. This craft was learned from Austrian masters who came here to sell their icons in Romania at a time when there was a crisis of icons on wood. An icon on wood at that time cost about as much as a wagon with two oxen—a small fortune.

This led to the people creating their own icons, in a very naïve manner, as we can see here in the church. They look like they were painted by children, but these were the icons used in the people's prayers. This tradition of icon painting on glass is preserved today at the monastery.

17:13 – M.P.

La Nicula este un moment exceptional al evoluției picturii românești, nu numai pentru Transilvania ci și pentru tot spațiul românesc. Icoana înseamnă pictură tempera pe lemn, nu ulei, tempera pe lemn, pe un panou de lemn, și care are iconografie ortodoxă. Icoana pe sticlă este o icoană, dar nu o icoană veritabilă, este de fapt un surrogat. Este o icoană pentru sărac.

This moment at Nicula was an exceptional time in the evolution of Romanian iconography, not only for Transylvania but for all the Romanian lands. An icon is a painting in tempera on a wooden panel—not oil, but tempera, and it must follow the rules of Orthodox iconography. An icon on glass is an icon, but not a true icon; it is in fact a surrogate. It is an icon for the poor.

Din momentul acela, era foarte bună o icoană care, mai mult sau mai puțin imita sau copia icoana adevărată cea sacră de la Nicula. Până la urmă, stiti, icoana ortodoxă adesea e folosită ca un talisman. Nu contează uneori că zugravul nu este iscusit să picteze bine și să facă un lucru extraordinar de frumos, ci e sfântă pentru că reprezintă pe Maica Domnului și pe Iisus și pe sfinți.

At that time it was considered very good to have an icon which more or less was a copy of the true, holy icon from Nicula. In fact, an Orthodox icon often functions as a talisman. It doesn't matter sometimes that the painter is not especially talented to create something really beautiful; the icon is holy because it represents the Mother of God and Jesus and the saints.

18:11 – musical interlude

18:17 – I.L.

Manastirea Nicula este loc de pelerinaj in fiecare zi a anului; in preajma hramului insa numarul credinciosilor care vin sa se inchine Maicii Domnului este de ordinul zecilor de mii.

Nicula Monastery is a place of pilgrimage every day of the year. However around the time of the annual matronal feast the number of believers who come to venerate the Mother of God is in the order of tens of thousands.

18:28 – M.P.

Bunicii mei erau din Gherla si am vazut; pelerinii veneau de pe la Satu Mare pe jos, si veneau pe jos in convoi si se opreau din loc in loc la cate o troita si cand intrau intr-un oras. Cantau si se rugau pe langa toate bisericile pe langa care treceau—era un lucru foarte frumos.

My grandparents were from Gherla (the closest city), and I have seen pilgrims coming from Satu Mare on foot. They came in procession, stopping at every *troița* (monumental cross of wood or stone, often situated at intersections) and when they entered a town. They sang and prayed in front of all the churches they passed. It was a lovely thing.

18:48 – P. M.

Vin pe jos de la casele lor inca si acuma—un obicei foarte vechi, de departe sa stiti, de la peste 100 de kilometri distanta, din Maramures, din Salaj, sau Bistrita-Nasaud. Iar cand era singura manastire in tot Ardealul, veneau chiar si din judetul Bihor, și poate chiar și de mai departe. Acesti pelerini parcurg în jur de 7 zile in totalitate; 3 cand vin incoace și 3 cand merg inapoi; iar la sarbatoare stau o zi, doua, din ajun, 14 august, la priveghere, pana in ziua de 15 august, când se termină Sfânta Liturghie.

They still come on foot from their homes—a very old custom—from far away, you know, more than 100 kilometers (more than 62 miles): from Maramureș, from Salaj, or Bistrița-Năsăud. And back when this was the only monastery in Transylvania, they came even from Bihor Province, maybe from even further away. These pilgrims spend about 7 days on the road: three on their way and

three on their way home, and at the feast they stay a day or two, from the Vigil on the Eve of the Feast until the Liturgy ends on August 15.

19:20 – Hieromonk Grigore Benea. Nicula Monastery.

Este o intreaga traditie a pelerinajului de la Nicula. Este cel mai mare pelerinaj manastiresc din țară. Daca la Sf Paraschiva la Iasi si la Sf Dimitrie Basarabov din Bucuresti [intalnim] cele mai mari pelerinaje din tara, dar acolo este vorba de sfinti [ale caror moaște] sunt in orase, aici avem cel mai mare pelerinaj la o manastire din tara.

There is a whole tradition around the Nicula pilgrimage. It is the largest monastery pilgrimage in the country. If the pilgrimages to St. Parascheva in Iași and St. Dimitrie Basarabov in Bucharest are actually the largest in the country, they take place around saints whose relics are located in cities, whereas this pilgrimage is the largest taking place at a monastery.

19:40 – G.B.

A luat amploare de-a lungul veacurilor, începând cu minunea inițială a Maicii Domnului, când Maica Domnului a plâns în urmă cu mai bine de trei sute de ani, și a fost cultivat, probabil și datorită faptului că oamenii, românii de aici din Ardeal, au trecut prin perioade istorice mai tulburi, mai frământate decât românii din celelalte regiuni istorice, cel puțin din vechiul regat, ca să nu luăm în considerare Basarabia, și din acest motiv ei aveau nevoie de mai multă mângâiere.

Over the centuries the pilgrimage grew, beginning with the initial miracle of the Mother of God, when she wept over three hundred years ago, and it has been cultivated, probably due to the fact that the Romanians from here in Transylvania have gone through more troubled and volatile periods than the Romanians in the other historic regions (at least the Old Kingdom, not to speak of Bassarabia), and thus they have needed more comfort.

20:11 – G.B.

Aș face chiar o paralelă cu o altă icoană făcătoare de minuni, cunoscută din Sfântul Munte Athos, Portărița, care se găsește la mănăstirea Ivirul, și despre care se spune că la sfârșitul veacurilor o să plece din muntele Athos, și când o să plece, călugării o să aibă dezlegare să plece, să părăsească muntele Athos. Și se spune

că în timpul Revoluției de la 1821 când turcii ocupaseră Grecia și muntele Athos și făceau mai multe abuzuri și chinuiau populația și în fine, pe călugări, veneau la mânăstire să se uite dacă n-a plecat cumva Maica Domnului, ca să poată să plece și ei. Și văzând că Maica Domnului e încă la mânăstire știau că Maica Domnului încă e cu ei și încă îi păzește, și că-i ocrotește. Și cred că același lucru se poate spune și despre românii din Ardeal. Au avut nevoie de mângâierea aceasta a Maicii Domnului de aicea.

I would make a parallel with another well-known wonder-working icon from Mount Athos, the Panagia Portaitissa ("All Holy Keeper of the Gate") of the Iveron Monastery. It is said that at the end of the ages it will leave Mount Athos, and when it leaves the monks will also have permission to leave. It is said that during the 1821 Revolution, when the Turks had invaded Greece and Mount Athos, and were committing many atrocities among the people and the monks, they came to the monastery to see if perhaps the Mother of God had departed, so that they could also leave. And seeing that the Mother of God was still at the monastery, they knew that she was still with them and that she still protected them. And I think the same thing can be said about the Romanians of Transylvania. They needed the comfort and reassurance of the Mother of God here.

21:04 - I.L.

O tradiție foarte veche respectată la Nicula chiar și de cei mai în vârstă sau bolnavi este înconjurarea în coate și genunchi a bisericuței de lemn din curtea mânăstirii. Care este sensul acestei rânduiei?

A very old custom still respected at Nicula, even by the aged and ill, is the practice of encircling the wooden church in the monastery courtyard on one's elbows and knees. What is the meaning of this practice?

21:17 – P. M.

Presupunem două motive. Unul, ar fi acela că a fost o vreme cand icoana a fost in biserica de lemn, dar - pentru ca autoritatile din acea vreme erau potrivnice Bisericii, oamenii care veneau la manastire nu puteau intra inaintea, pentru ca biserica era tinuta inchisa, ci puteau sa se roage inconjurand biserica; iar altă explicație ar fi că tradiția aceasta vine dintr-o credință foarte profundă a omului credincios, din dorința lui de a face o jertfa—pentru ca și aceasta este o

rugaciune—sau chiar ca un act de multumire; este și această închinare în genunchi, în jurul bisericii tot un fel de rugaciune, putem spune așa, așa cum sunt metaniile, tot un act de rugaciune.

We can think of two reasons for it. First, because there was a time when the wooden church in which the icon was kept was locked up by the authorities, who were opposed to the Church. Not being able to enter, believers prayed while encircling the church. Another explanation is that this practice comes from a very profound faith, from the desire to make a sacrifice—for that too is a prayer—or even an act of thanksgiving. This encircling of the church on elbows and knees is also a form of prayer, we can say, just as prostrations are.

22:00 – G. B.

În vremea de astăzi cultura noastră este concentrată în întregime asupra confortului, asupra faptului ca oamenii să trăiască cât mai bine. Am uitat acest aspect al creștinismului ca și jertfă, ca și suferință pe care o aduci lui Dumnezeu. Intreaga cultura ortodoxa sigur ca are acest aspect prin post, prin metanii, prin rugaciunile care se fac; vedeti, la biserică stam în picioare—insa, exista și aceasta forma specifica Niculei de a înconjura biserică în coate și în genunchi, care, putem să spunem ca reprezintă expresia dorinței oamenilor de a trăi nevoita și infranarea.

Our culture today is totally concentrated on comfort, on the pursuit of the best possible living conditions. We have forgotten this aspect of Christianity as a sacrifice, as a suffering offered to God. Of course, our entire Orthodox culture preserves this aspect through fasting, prostrations, prayers—you know, we stand up in church—and yet, there is also this expression unique to Nicula, of encircling the church on one's elbows and knees, which we can say is a manifestation of the desire to live in asceticism and self-denial.

22:44 – women's voices singing

22:47 - I.L.

Fără îndoială Nicula este cel mai mare centru de pelerinaj al ortodocșilor din Transilvania. Aici, în inima Ardealului, a bătut în ultimii ani de viață, inima unui mare ierarh. Mitropolitul Bartolomeu Anania a trăit aici în ultima parte a existenței.

Unquestionably, Nicula is the greatest pilgrimage center of the Orthodox of Transylvania. Here, in the heart of Transylvania, the great Orthodox hierarch, Metropolitan Bartolomeu Anania, lived out his final days.

23:03 – G. B.

El a ales acest loc ca pe un loc de retragere, și de meditație și pentru a se putea dedica preocupărilor sale literare. Pentru că a iubit atât de mult locul acesta, el a inițiat un proces de re-ctitorire al mănăstirii în anul 2000, proces care este în curs de desfășurare și acuma. Sunt faimoase predicile pe care le ținea Înaltpreasfințițul aici de hram.

He chose this as a place of retreat, of meditation, and a place where he could dedicate himself to his literary work. And because he loved this place so much, in 2000 he initiated a process of re-founding the monastery, which is still in progress today. His feast day homilies here were famous.

23:27 - Metropolitan Bartolomeu

Ați venit de hram aicea ca să ascultați o liturghie? La mănăstire este liturghie în fiecare zi . Ați venit să vă spovediți? Duhovnici sunt aici în fiecare zi, la dispoziția fiecăruia. „Am venit Măicuță să ne mai vedem, să-ți spunem necazul pe care îl avem.” Asta este esența și rațiunea prezenței fețelor voastre în număr atât de mare aici la mănăstirea Nicula. Ați venit la Maica Domnului nu ca la sfințenia singuratică din teologia ei, ci ați venit ca la o veche cunoștință cum te duci la o rudă, la niște prieteni, ca să-ți spui necazul, cum și mie mi s-a întâmplat, să-ți versi oful, să te asculte cineva.

Have you come to the feast today to listen to a liturgy? At the monastery there's a liturgy every day. Have you come to make your confession? Confessors are here at your disposition every day. "We've come, dear mother, to see you again, to tell you all our troubles." This is the essence and the reason for your presence here at Nicula in such a large number. You've come to the Lord's Mother, not because of her unique theological stature, but you've come to an old acquaintance, like you go to your relatives, your friends, to tell them your troubles, to pour out your woes, so that someone will listen to you.

24:19 – women's voices singing

24:30 - I.L.

În fiecare din credincioșii care participă la hramul mănăstirii primesc binecuvântarea Înaltpreasfințitului Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului.

Every year, the faithful who participate in the monastery's matronal feast receive the blessing of His Eminence Andrei, Metropolitan of Cluj, Maramureș and Sălaj.

24:42 – Metropolitan Andrei

După ce i-am spus tot amarul, după ce participăm la Sfintele Slujbe, prin versurile pline de simțire și simple, la plecarea acasă îi zicem așa: Maică, tu ne-ai ajutat, de-am făcut ce ni s-a dat, ne-am ușurat sufletul, ne-am îndreptat umbletul, în inimi ducem tărie și sufletească bucurie, niciodată n-om uita Marie, dragostea ta, și ne vom ruga mereu la Maica lui Dumnezeu, Amin.

After we have told her all our troubles, after we've participated in the Divine Services, as we depart we sing, in simple verses full of feeling: "Mother, you have helped us. If we've done what we've been told, we have eased our souls, we have corrected our ways, in our hearts we have strength and spiritual joy. We will never forget your love, O Mary, and we will always pray to the Mother of God." Amen.

25:29 - I.L.

De mai bine de 300 de ani, Maica Domnului nu a încetat sa reverse la Nicula bucurii tainice. Cine ii stie oare pe toti cei care au plecat alinati de aici?

For over 300 years, the Mother of God has not ceased to pour out at Nicula her mysterious joys. Who can really know all those who have departed from here with their hearts comforted?

25:40 – P. M.

Pentru noi, cei care stăm aici la mănăstire este ca și o Stareță și ca și o mamă. Iar pentru toți cei care vin aicea la mănăstire, ne este tuturor o mamă foarte bună, mai mult decât mama care o au ei acasă, pentru că ne îndeplinește dorințele noastre care sunt spre mântuirea lor și oamenii vin cu multă suferință, cu multă durere.

For us who live here at the monastery she is like an Abbess and a mother. And for all those who come to the monastery she is a very good mother, better than the mother we have at home, for she fulfills all our desires that are unto salvation, and people come here with great suffering, great pain.

26:02 – G.B.

Vedeți icoana e considerată și este într-adevăr una din cele mai mari icoane făcătoare de minuni ale Maicii Domnului de la noi din țară, dar pe lângă minunile propriu-zise, cele supranaturale să le spunem, sunt minunile acestea mai simple, ale faptului că oamenii vin, își spun necazurile și simt mângâiere. Răspunsul Maicii Domnului e tocmai în bucuria și liniștea pe care oamenii o simt când se află în fața icoanei ei. Și după această liniște, după această așezare sufletească, se întâmplă uneori să vină și minunile propriu-zise pe care le considerăm noi minuni, cele supranaturale sau cele care depășesc legile firii.

So the icon is considered, and truly is one of the greatest wonder-working icons of the Mother of God that we have here in Romania. But in addition to what we properly call miracles, the supernatural ones, there are also simpler miracles... the fact that people come, pour out their troubles, and feel comforted. The response of the Mother of God is found in the joy and peace that people feel in front of her icon. And after this peace, this spiritual reconciliation, sometimes there are also the miracles that we call supernatural, those that surpass the laws of nature.

26:46 – G.B.

Maica Domnului e ocrotitoarea călugărilor prin excelență, fiind modelul de fecioriei modelul pe care ni l-am asumat, iar aici la mănăstire la Nicula, întreaga viață a mănăstirii se învâрте în jurul icoanei Maicii Domnului. Dacă omul din lume vine din când în când la ea, și scapă la ea ca la un dar, la care nu ai acces tot timpul, noi stăm și trăim zi de zi cu Maica Domnului. Asta face să fim mai răspunzători, să avem o responsabilitate mai mare, dar în același timp și o familiaritate cu Maica Domnului în a vorbi cu ea, în a alerga la ea cu toate greutățile de zi cu zi ale vieții.

The Mother of God is the protectress of monastics par excellence, being the model of the chastity that we have undertaken. Here, at Nicula Monastery, the entire life of the monastery revolves around the icon of the Theotokos. If people

from the outside world come to her from time to time, and flee to her as to a great gift to which they do not always have access, we live every day with the Lord's Mother. This gives us greater responsibility, but at the same time greater familiarity with the Mother of God. We talk with her; we flee to her with all the difficulties of our daily lives.

27: 28 – woman singing

27:32 - I.L.

Minuni știute și neștiute, o istorie însângerată, preoți și ierarhi cu viață sfântă, tradiții și viață. Toate sunt la Nicula și toate sunt închinare Maicii noastre din cer. Pe 15 august Adormirea ei înseamnă trezirea multora la o viață mai luminoasă, dar în fiecare zi a anului fiecare închinător în fața icoanei miraculoase de la Nicula descoperă lumina și iubirea ei.

Miracles known and unknown; a bloody history; holy priests and hierarchs; traditions and life. All these are at Nicula, and all of them are dedicated to our heavenly Mother. On August 15, the Feast of her Dormition means the awakening of many to a more luminous life, but every day of the year everyone who bows before her miraculous icon at Nicula discovers her light and her love.